

Domovi za starejše
Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle
Varstveno delovni centri
Centri za usposabljanje, delo in varstvo
Zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami
Zdravstveni domovi
Bolnišnice
Izvajalci zdraviliške dejavnosti

Številka: 181-70/2020/152

Datum: 25. 3. 2020

Zadeva: Izvajanje Odloka o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19
Zveza: naš dopis, št. 1612-4/2018/158 z dne 17. 3. 2020, Navodilo v povezavi s SARS-CoV-2 (COVID-19)

Na Ministrstvu za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) smo prejeli številna vprašanja v zvezi z zagotavljanjem kontinuirane zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe v socialno varstvenih zavodih iz prve do četrte alineje drugega odstavka 8. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US in 73/19) v javni zdravstveni mreži, ki se soočajo z epidemiološko situacijo, povezano s COVID-19, zato v nadaljevanju podajamo posamezna pojasnila, navodila in priporočila.

Kot ste seznanjeni, je z 20. 3. 2020 začel veljati Odlok o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 32/20; v nadaljnjem besedilu: Odlok), ki je predvidel prekinitev izvajanja večine preventivnih zdravstvenih storitev pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti in odpoved večine specialističnih pregledov in operativnih posegov. S 4. členom Odloka je bilo določeno, da vodstva izvajalcev zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe na poziv ministra za zdravje prerazporedijo zaposlene, ki izvajajo preventivno dejavnost, na izvajanje nalog, povezanih z zaježitvijo in obvladovanjem epidemije COVID-19. Poleg tega morajo izvajalci zdravstvene dejavnosti na primarni ravni zdravstvene dejavnosti na svojem območju organizirati izvajanje zdravstvene dejavnosti v domovih za starejše. Predlagamo, da se na ta način organizira izvajanje zdravstvene dejavnosti tudi v ostalih javnih socialno varstvenih zavodih.

Uvodoma pojasnjujemo, da smo že z dopisom, št. 1612-4/2018/158 z dne 17. 3. 2020 <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Domovi-za-starejse-in-socialno-varstveni-zavodi.pdf> predlagali, da se socialno varstveni zavodi na lokalni ravni povežejo in pripravijo krizni načrt upravljanja z zdravstvenimi delavci, in sicer s ciljem zagotovitve potrebne zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe v zavodih v posameznem lokalnem okolju. Kot je razvidno iz algoritma, priloženega predmetnemu dopisu, (Bolnik v domu za starejše občane (DSO) in socialno varstvenem zavodu (SVZ)), se bo zdravstvena nega in zdravstvena oskrba uporabnikov, kadar ni indicirano bolnišnično zdravljenje, še naprej zagotavljala v socialno varstvenih zavodih.

Socialno varstvene zavode je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) že pozvalo k sporočanju podatkov o kadrih in situaciji v povezavi s COVID-19, pri čemer pojasnjujemo, da je obseg in vrsta podatkov med MZ in MDDSZ usklajena. Poudarjamo, da bomo podatke potrebovali, da vas čim bolj konstruktivno podpremo pri zagotavljanju zdravstvenih delavcev v povezavi z izvajanjem ukrepov zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19.

Izvajalce zdravstvene dejavnosti ob tem prosimo, da nam podatke o zdravstvenih delavcih sporočite na elektronski naslov gp.mz@gov.si, s sklicem na številko tega dopisa, najkasneje do petka, 27. 3. 2020, do 10. ure. Podatke izpolnite v priloženih tabelah.

Hkrati dodajamo, da nas sproti in tekoče obveščajte (telefonska številka 030 710 504, Klavdija Kobal Straus), tudi če se zaradi aktualnih razmer soočate s pomanjkanjem lastnega kadra, da vam po potrebi pomagamo pri koordinaciji zagotavljanja zdravstvenih delavcev za izvajanje zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe v okviru vašega lokalnega okolja.

Izvajalce zdravstvene dejavnosti na primarni ravni zdravstvene dejavnosti, izvajalce zdravstvene dejavnosti v okviru dejavnosti zdravilišč in izvajalce bolnišnične dejavnosti zato pozivamo, da zdravstvene delavce, ki sicer izvajajo zdravstvene storitve, ki se v skladu z Odlokom zaradi epidemije trenutno ne izvajajo (nenujno zdravstveno vzgojno delo, zobozdravstvene ambulante, centri za krepitev zdravja, storitve diplomirane medicinske sestre v referenčnih ambulantah, nenujni specialistični pregledi in operativni posegi, nenujna rehabilitacija itd.), po potrebi in v skladu s kriznim načrtom iz tretjega odstavka tega dopisa oziroma na poziv ministra za zdravje preusmerijo v izvajanje zdravstvene nege in oskrbe v socialno varstvenih zavodih. Svetujemo tudi, da se v primeru izbruha COVID-19 v socialno varstvenem zavodu za potrebe triaže v delo vključi zdravnik specialista intenzivne medicine lokalno pristojne bolnišnice.

Nadalje izvajalce pozivamo, da se zdravnike, ki opravljajo dejavnost ambulante družinske medicine v socialno varstvenih zavodih, v dejavnost COVID ambulant ne vključuje, izvajalci dejavnosti ambulante družinske medicine v socialnem zavodu pa naj dejavnost zagotovijo najmanj v obsegu, določenim z dogovorom med socialno varstvenim zavodom in izvajalcem zdravstvene dejavnosti (op.: kot izhaja iz aktualnega Splošnega dogovora).

Izvajalce zdravstvene dejavnosti prav tako pozivamo, da za namen zagotavljanja storitev zdravstvene nege in zdravstvene oskrbe v socialno varstvenih zavodih v delovne procese vključite tudi koncesionarje vseh poklicnih skupin zdravstvenih delavcev (tudi npr. fizioterapevte) z vašega lokalnega okolja, v skladu z možnostmi pa tudi zasebne zdravstvene delavce. V primeru prerazporejanja zdravstvenih delavcev zaradi izvajanja 4. člena Odloka se med primarnim delodajalcem zdravstvenega delavca in socialno varstvenim zavodom sklene dogovor o začasnem prerazporejanju v skladu z veljavno delovno pravno zakonodajo. Sklenjen dogovor bo tudi podlaga za zagotavljanje kritja stroškov dela primarnemu delodajalcu, delodajalec pa naj beleži evidenco o izrabi delovnega časa v skladu z zakonom, ki ureja evidence na področju dela in socialne varnosti. Velja dodati, da zavezi vodstva po prerazporeditvi zaposlenih na podlagi poziva ministra za zdravje sledi pripadajoča oziroma posledična obveznost zdravstvenega delavca po vključitvi v delovni proces v skladu z veljavno delovno pravno zakonodajo.

Vključevanje in razporejanje zdravstvenih delavcev ter organizacija delovnih procesov naj bo v vsakem primeru racionalna, upoštevajoč tudi razpoložljivost osebne varovalne opreme.

Dodatna navodila in pojasnila za javne socialno varstvene zavode

Hospitaliziranega uporabnika (op.: razlog hospitalizacije ni pomemben), za katerega se ugotovi, da bolnišnično zdravljenje ni več indicirano, sprejmete nazaj v socialno varstveni zavod, pri čemer se zahteva individualno načrtovanje namestitve in sprejem drugih ustreznih ukrepov (npr. ponovni odvzem brisa na COVID-19). Zahteva za testiranje na COVID-19 pred premestitvijo v drugo ustanovo, bolnišnico, rehabilitacijo ali socialno varstveni zavod je pri bolnikih, ki niso febrilni in ne kažejo znakov okužbe dihal, strokovno neutemeljena in nepotrebna.

Upoštevač strokovno mnenje infektologov lahko namesto Tyvec kombinezona v prostorih izolacije, kjer obravnavate paciente, pozitivne/s sumom na COVID-19, uporabljate nepropustne plašče z dolgimi rokavi z manšeto, pokrivalo za lase in ostalo, z navodili določeno osebno varovalno opremo. Osebna varovalna oprema bo zagotovljena v okviru obsega blagovnih rezerv, ob upoštevanju prioritet glede na epidemiološko sliko pri posameznem izvajalcu.

Kljub splošni prepovedi obiskov predlagamo, da ob strokovni in etični presoji odgovornih oseb, svojcu oziroma bližnjim osebam omogočite obisk umirajoče osebe, pri čemer naj se obisk omeji na eno zdravo osebo, trajanje obiska prilagodi glede na želje in zmožnosti umirajoče osebe oziroma svojca, hkrati pa izvede vse ustrezne varovalne ukrepe za zaščito svojca.

V zvezi z vprašanji glede možnosti prinašanja hrane in predmetov za uporabnike v socialno varstvene zavode smo za mnenje zaprosili Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ), ki predlaga, da dokler v socialno varstvenem zavodu ni primera COVID-19, lahko svojci še najprej svojim bližnjim prinašajo živila oziroma druge predmete, pri tem pa mora socialno varstveni zavod upoštevati naslednje pogoje:

1. prinaša se lahko samo originalno (tovarniško) zapakirana živila (ne hitro pokvarljiva živila oziroma živila, ki morajo biti shranjena pri posebnih temperaturah) in v zmernih količinah,
2. enako velja za predmete oziroma pripomočke za osebno uporabo (npr. baterije za slušni aparat, nov mobilni telefon, tablični računalnik, nujno potrebna oblačila),
3. svojci, ki prinesejo predmete, morajo biti zdravi, brez znakov akutne okužbe dihal, predmete pa morajo vložiti v dve vrečki, pri čemer morajo na zunanjo vrečko obesiti listek z imenom in priimkom uporabnika, številko sobe, kjer prebiva, in datum, ko so predmete dostavili v zavod,
4. zavod naj določi ure sprejemanja predmetov in prostor, kjer svojci lahko odlagajo vrečke,
5. o načinu prinašanja predmetov naj zavod obvesti svojce na ustaljen način,
6. po končanem sprejemanju vrečk naj za to zadolžena oseba voziček z vrečkami zapelje v prostor, kjer bodo vrečke na čakanju 72 ur,
7. po preteku 72 ur osebje vrečke razdeli uporabnikom, pri tem pa osebje ne potrebuje osebne varovalne opreme.

Opozarjamo, da navedeni protokol velja, dokler v zavodu ni prisotnega primera COVID-19. Nemudoma ob pojavu prvega primera in vse, dokler izbruh traja, se ta protokol ne uporablja.

Kadar mora uporabnika pregledati izvedenec psihiatrične stroke v skladu z Zakonom o duševnem zdravju (Uradni list RS, št. 77/08, 46/15 – odl. US in 44/19 – odl. US), naj si izvedenec predhodno razkuži roke in uporabi ustrezno osebno varovalno opremo. Srečanje z uporabnikom naj poteka v dovolj velikem prostoru, pri čemer se priporoča vzdrževanje vsaj 1,5 m razdalje med uporabnikom in izvedencem. Izvedenski pregled naj se opravi, tako da ob izvedencu na oddelek ne prihaja administrativno osebje sodišča.

Naslovnike seznanjamo tudi z algoritmom odvzema brisa na COVID-19 v socialno varstvenih zavodih (priloga tega dopisa). Posebej opozarjamo, da tisti, ki odvzame bris na COVID-19, na napotni dokument za laboratorij z rdečim pisalom napiše, da gre za bris uporabnika socialno varstvenega zavoda ter naziv in poštni naslov zavoda. Enako velja tudi v primeru jemanja brisa pri zdravstvenem delavcu oziroma zdravstvenem sodelavcu zavoda. Namen dodatnih podatkov je pohitritev epidemiološke preiskave. Bris se odvzame in transportira v skladu z navodili za transport, pri čemer poudarjamo, da je za odzem brisa kompetentna tudi za to usposobljena diplomirana medicinska sestra. Navodila za odzem brisov so dosegljiva na spletni strani NIJZ (https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_za_odvzem_in_transport_vzrocev_ncov_11-20.3.pdf).

Vse izvajalce zdravstvene dejavnosti pozivamo, da, če še niso, nemudoma vpeljejo protokol spremljanja epidemiološkega in zdravstvenega stanja zaposlenih ob prihodu na delo. Bolnega oziroma zaposlenega s sumom na COVID-19 se ne prepušča v delovni proces oziroma se ga ob pojavu simptomov, ko je že na delovnem mestu, takoj nadomesti z drugim zaposlenim in do razjasnitev stanja oziroma ozdravitve odstrani iz delovnega procesa.

V zvezi z delom zdravstvenih delavcev, državljanov Republike Hrvaške, v Sloveniji, v zaključku pojasnjujemo, da po informacijah Veleposlaništva Republike Slovenije v Zagrebu s prihodom teh

delavcev ne bi smelo biti več težav. Delavci iz Hrvaške morajo imeti s seboj potrdilo delodajalca, da opravljajo delo v ustanovi v Sloveniji. Informacija se nanaša na trenutno stanje oziroma ukrepe Republike Hrvaške, ki pa se, upoštevaje epidemiološko stanje oziroma ostale okoliščine, lahko spremeni.

Pri odgovoru na naš dopis se obvezno sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Tomaž GANTAR
MINISTER

Priloge:

- Tabela Podatki o kadrih bolnišnice in izvajalci zdraviliške dejavnosti
- Tabela Podatki o kadrih zdravstveni domovi
- Algoritem odvzema brisa na COVID-19 v socialno varstvenih zavodih

Vročiti:

- Domovi za starejše – po e-pošti
- Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle – po e-pošti
- Centri za usposabljanje, delo in varstvo – po e-pošti
- Varstveno delovni centri – po e-pošti
- Zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami – po e-pošti
- Zdravstveni domovi – po e-pošti
- Bolnišnice naslove – po e-pošti
- Izvajalci zdraviliške dejavnosti – po e-pošti
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – po e-pošti: gp.mddsz@gov.si; gregor.resman@gov.si; mojca.prsina@gov.si
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – po e-pošti: gp.mizs@gov.si
- Skupnost socialnih zavodov Slovenije – po e-pošti: info@ssz-slo.si
- Skupnost varstveno delovnih centrov – po e-pošti: skupnostvdcs@gmail.com
- Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji – po e-pošti: sous@siol.net
- Nacionalni inštitut za javno zdravje – po e-pošti: info@nijz.si; tatjana.frelih@nijz.si
- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije – po e-pošti: gp.zdruzenje@zdrzz.si
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – po e-pošti: DI@zzzs.si
- Zbornica-Zveza – po e-pošti: tainistvo@zbornica-zveza.si
- Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo – po e-pošti: imi.info@mf.uni-lj.si
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano – po e-pošti: info@nlzoh.si
- Univerzitetna klinika Golnik – po e-pošti: tainistvo@klinika-golnik.si

ALGORITEM ODVZEMA BRISA NA COVID-19 V SOCIALNOVARSTVENIH ZAVODIH

